

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft, félévre 2 ft, negyedévre 1 ft. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Nyomtató és Kiadó: Papp György.

Gyulafehérvárt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda.

Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

»Győztünk.«

Napok, lehet mondani hetek óta tartott a kabinet válság . . . Egyetlen ember nem volt, a ki megtudta volna biztosan mondani, miért bukott meg Wekerle. — Az egész ország találgatott, egy politikai *rebusz* volt az egész dolog; beszéltek garantiákról, a mit megtagadott a Felség, ezek között volt a *pair schub*.

Mi vidékiek ezt nem láttuk tisztán; mi csak a fővárosi sajtó után tapogatóztunk. — Volt-e tényleg szükséges a *pair schub* vagy nem azt mi nem akartuk elbírálni; de azt éreztük, hogy a jelenlegi áera alatt szükséges lehet — ám még ekkor sem láttuk miért kellett bukni Wekerlének. Talán azért, mert *polgár miniszter* vagy azért, mert *tényleg a nemzetnek a kisebbik* része van csak mellette annak a nagy reform eszmének, a mit a Wekerle kabinet minden áron megvalósítani akar.

Hittük az első, hitték a másodikat. — Az első hittük mi, a kik képesnek tartottuk a főrendeket olyan aktió kifejtésére, a melylyel el akarják nyomni a liberalis eszméket; hitték a másodikat azok, a kik azt hitték, hogy ők képviselik a közvélemény egy nagyon nagy döntő perezentjét.

Egyikünknek sem volt igaza . . A polgár miniszter újra hatalomra kerül, másfelől a Felség, a ki ebben a tekintetben az egész közvélemény, meghazudtolta azt, hogy valaki jobban ismerje a magyar nép akaratát, mint Ő.

Nem a felsőházi ellenzék az oka, ha az a ármány, a mit a grandsignoreok szöttek, nem sikerült; hanem oka a legalkotmányosabb király igazságszeretete. — Nem láthatom az egész ország liberális értelmű polgárait, nem tudhatom lefesteni az érzelmeiket hiven, de érzem, hogy a mi városunknak az érzelmei tükröződnek vissza nem csak egyes, de száz meg száz város társadalmán; ez érzélem pedig milliók szeretete a Felség személye iránt.

Mi nem éreztük azt a közvetlen hatást, a mit egy ilyen nagy politikai esemény a társadalomra gyakorol, de éreztük, de láttuk azt a finomult liberálist, a mely ennek a messzire kiható politikai eseménynek minden fázisát, úgy szólva a társadalom minden idegének legkisebb változásait tükrözte vissza.

A mi szemünkbe a Wekerle kabinettel össze volt forrva az a nagy liberalis eszme, a mit a polgári házasság képviselt; a kabinet bukásával az eszmének zászlóját láttuk porba hullni. — Hallottuk, hogy Khuen Hédervár fel akarja emelni ezt a zászlót; tudtuk is, hogy a főrendiházban tartott beszédje erre nézve némileg garancia: de remegtünk egy ismeretlen kézre bízni a haladó kor azon eszméjét, a mit egy hatalmas tehetséggel megáldott ember pendített meg s próbált a megvalósítás felé vinni.

Mi nem láttuk, mi csak olvastuk azokat a nehézségeket, mit egyes nagy befolyású emberek a kivihetőség elé gördítettek, de látatlan is bízunk abban a legmagasabb hatalomban, a kinek kezébe van letéve alkotmányunk.

Nem esalódtunk. Ki merné állítani, hogy nem volt sok, de nagyon sok intriga; ki merné állítani, hogy azok a kik ezeket az intrigákat inscenizáltak nem mind hatalmas befolyásos emberek? és még sem sikerült. — Meg tudná-e valaki mondani, hogy mi volt nagyobb a nemzet önérzete-e? vagy a Felség igazság szeretete? Nem — De érezni tudjuk igen is, hogy a Felség igazság-szeretete méltányolni tudta, a nemzeti önérzetet.

Ez a méltányos igazságszeretetet megtálta a helyes utat. Elfogadta a lemondást; hogy ezáltal tárgytalanná tegye azokat a garantiákat, a miket a Wekerle kabinet felállított; de másfelől újra megbizta a kabinetet, hogy e megbízás által a legeklatánsabbul hozza tudomására azoknak, a kiket illet azt a legfelsőbb akaratot, a melylyel helyesnek jelenti a kabinet eddig követett programját. —

Legalább azt kell higgyük; hiszen azok, a kik ennek a nagy eszmének a szolgálatában hozták harczba a legnagyobb tehetségüket, megmaradtak; elhullottak csak azok, a kik nem tudom egy, talán más okból nem illettek bele abba a keretbe, a mit a volt kabinet az áldást hozó reformok által feje fölé vont; vagy a kit vagy kiket más nem ismert, de mindenesetre nemes cél másfelé terelt. —

Magok azok, a kiknek neve azonosult a polgári házasság reformjával, megmaradtak. A korona nemes érzéke meg tudta különböztetni a valódi liberálist, attól az áramlattól, a mit az udvarnál éledegélő kegyelmességek indítottak meg, — belátta, hogy ezek az urak, nem az az állam jó létét: csak magokat konserválják, hogy ne mondhasa senki, hogy nem a saját iniciatívájából járt el, lejött Budapestre; nem titkos tanácsosai, hanem a saját akarata szerint intézte el a dolgokat; és a mikor így elintézte, biztosan érezte, hogy egy olyan eszme érdekében tette ezt, a mely eszmét nem Wekerle, nem Szilágyi képviseli; hanem képviseli egy nemzet; s mely nemzet a midőn minden nemesért lelkesedve, minden nagyjának lerója háláját, a Felség iránt is a legnagyobb lojalitással viseltetik s a történetek felemelő hatása alatt — a legigazabb szívvvel kiáltja: *Eljen a legalkotmányosabb király.*

Egyleti élet.

Az alsófehérm. tört., régész. és természettudományi egyletnek Nagy-Enyeden f. hó 10 én tartott VII. évi rendes közgyűlése fényesen sikerült. A gyulafehérváriakat, számra nézve 23-at — Tővistől külön vasúti kocsival vitte Nagy-Enyedre, hol a vasúti indóháznál megjelentek fogadásukra Csató János, kir. tanácsos alispán, Török Bertalan, megyei főjegyző, Kovács Gyula polgármester és számos megyei és városi tisztviselő. Kovács Gyula polgármester Nagy-Enyed városának nevében üdvözlőlvén a fehérváriakat, dr. Tódor József alelnök mondott köszönetet a szíves fogadtatásért. Innen díszes magánfogatok szállították a vendégeket előre megállapított előkelő házakhoz.

Délután 4 órakor csak úgy hullámozott az uri közönség nagy időket átölt meggyeháza felé, s annak díszes nagytermét egészen betöltötte. Ott láttuk megyénk fő-

ispánját, méltóságos Zeyk Dániel urat, Gyulafehérvárról: dr. Tódor József, Imets F. Jákó, Novák Ferencz, Nemes Sámuel, Bartha Győző, dr. Balás Endre, Avéd Jákó, dr. Cserni Béla, Fejér Gerő, Csiky Miklós, Fogarasi János, Zlamál Agoston, dr. Náthán Bernát, dr. Mendel Manó, Polonyi Gyula, Laborda Kálmán, Frölich Gyula, Szentgyörgyi Mór, Jónás Gyula, Jónás Géza és Kóródy Péter urakat, Nagy-Enyedről: Csató János, Kovács Gyula, Makkay Domokos, dr. Magyary Károly, Kerekes Mihály, Baráczy Albert, Sombory Sándor, Reinbold Olivér, Zeyk Kálmán, Szilágyi Farkas, dr. Winkler Albert, Czirner József, Grün A. Samu egyleti tagokat és számos vendéget. Hölgykoszorúból, Gyulafehérvárról: Avéd Jákóné és Jakabffy Albertné, Nagy-Enyedről: Török Bertalané, dr. Magyary Károlyné, dr. Winkler Albertné, dr. Bócz Józsefné urhölgyeket, Dömök Erzsébet, Füzi Katinka, Czirner Laura, Grün Johanna és Barabás Erzsike kisasszonyokat stb.

Csató János elnök egy szép beszédben nyitotta meg a közgyűlést, melyet lapunk egész terjedelmében közöl. S miután elnök a közgyűlés nevében üdvözölte a megjelent hölgykoszort, Kóródy Péter titkár tette meg terjedelmes jelentését. (E jelentést lapunk jövő száma fogja hozni.) Makkay Domokos olvasott erre részleteket ily cz. tanulmányából: „Pápai Páris Ferencz kora, élete, tudományos működése és családja.“ Közgyűlés élénk figyelemmel hallgatta s végén megéljenezte a felolvasót. A muzeum- és könyvtári, pénztárnoki illetve a kiküldött bizottságok jelentéseinek tudomásul vétete után következő indítványokat fogadta el a közgyűlés:

1. A Cultusminister ő Exceziájához egy köszönet-irat terjesztessék az ásatások céljaira kiutalt segélyért s egyben az ásatások tervezetének mellékelése mellett a folytatólagos segélynek kiutalására kéressék fel újból. (Előterjesztette az elnök.)

2. Intéztessék egy felhívás megyénk törvényhatóságához, hogy tehetségéhez képest egyletünket segélyezni sziveskedjék, valamint a törvényhatóság tagjaihoz, hogy azok egyletünkbe való tömeges belépés által támogassák. (Előterjesztette a titkár.)

3. Mondja ki a közgyűlés, hogy a milleniumra megyénk történelmi nevezetességi pontjait (mint pl. a szentimrei, miriszlói stb. csatahelyeket) a megyei és a városi hatóságok támogatásával feliratos oszlopok és emléktáblákkal fogja megjelölni. (Előterjesztette Török Bertalan.)

Közgyűlés ezután dr. Tódor József indítványára egyhangulag Zeyk Dániel főispán urat tisztb. elnökké, Novák Ferencz Gyulafehérvár polgármesterét tisztb. alelnökké választotta, az üresedésbe jött alelnöki állást pedig Török Bertalan megyei főjegyzővel töltötte be. Választmány egy negyedrésze kisorsoltatván, azok helyébe választottak: Nemes Sámuel, Imets F. Jákó, Kovács Simon, La Borda Kálmán, Csiky László, Zeyk Kálmán, Szilágyi Farkas, Makkay Domokos, Roska József, dr. Náthán Bernát; az üresedésbe jött helyekre: Csató Ferencz, Csiky Miklós, és Szentgyörgyi Mór.

Az egylet tagjainak száma jelenleg: 167. Pénztárbevétele 1893-ban 1173 ft. 28 kr., kiadás 684 ft. 03 kr. Maradék 489 ft. 25 kr. Ez azoaban alapítványi tőke.

Közgyűlés Csató János elnök indítványára Lönbart Ferencz erdélyi püspök úr ő Exceziájához mint védnökhöz távirati üdvözlötet küldött —. Közgyűlésből távolmaradásukat írásban mentették ki Veszely Károly prépost, Pál István kanonok, üdvözlötüket küldvén egyuttal a közgyűlésnek.

Elnöki megnyitó.

Csató János, kir. tanácsos alispán egyleti elnök az alsófehérm. tört. rég. és természettud. társulatnak Nagy-Enyeden f. hó 10-én tartott közgyűlését következő beszéddel nyitotta meg.

Tisztelt közgyűlés!

Egyletünk célja, alapszabályaink 6-ik szakasza értelmében, vármegyénk területén a történelmi multat

és jelent lehetőleg felderíteni s a természettudományi ismereteket terjeszteni.

Elég nagy tér áll következőleg rendelkezésünk alatt arra, hogy vármegyénk területének szűk határai között is munkásságunk kifejtésére kellő anyagot találhassunk.

Egyletünk immár hatodik évkönyvének közrebesátásával teszünk tanúságot arról, hogy a magunk elébe tűzött célnak egész odaadással igyekeztünk megfelelni s elértük azon sikert, mikép egy évkönyveink valamint muzeumunk a külföldi szaktudósoknak is felkeltették egyletünk irányábani érdeklődését.

Daczára azonban ezen kedvező szellemi sikernek, sajnosan kell felemlitenem, hogy a honnan leginkább várhatnók az érdeklődést s a szellemi mellett az anyagi támogatást is, t. i. vármegyénk közönségétől, attól nem sikerült azt megnyerni oly mérvben, a mily mérvben az ügy közérdekű voltánál fogva egyletünk tán jogosítva lenne elvárni.

Nem a mi személyes ámbiczióink érdekében működünk; a ki valamely dolgot közre akar adni, talál arra jelenben elég vállalatot, — munkásságunk által kizárólag a vármegyei tudományos szellemnek fejlődését kívánjuk előbbre vinni oly módon, hogy a tudományos kutatások s azok alapján összegyűjtött anyag következtében vármegyénknek egy olyan egyletté fejlődjék ki, melynek kiadványai és gyűjteményei a területen fennálló közművelődési intézetek kiadványaival és gyűjteményeivel együtt olyan megyei kutforrássá és alappá fejlődjenek, melyek nélkülözhetetlenül fegyék a tudós világnak vármegyénkkel való szellemi összeköttetését.

Meglehet, hogy a részvétnek kellő mérvbeni felköltsést nem voltunk azon okból képesek elérni, mivel gyűléseinket eddig mindig egy helyen tartottuk, s így a nagy közönség működésünkről nem lehetett kellőleg tájékozva; oka ennek az volt, mikép egyelőre eredményeket kívántunk felmutatni, most azonban a midőn már egy hosszabb időre terjedt munkás multra hivatkozhatunk, s a midőn életképességünket tényekkel bizonyítani tudjuk, örömmel határoztuk el, hogy ez évi közgyűlésünket itt Nagy-Enyeden tartsuk meg.

Ezen városnak nagy intelligenciája, az itteni hazafi és tudományos érdekekben gazdag Bethlen főiskola tudós tanárai természetszerűleg csak rokonszenves érdelemmel fogadhatják egyletünk más vidékbeli tagjait s így békövetkezettnek jelezhetem azon időt, a midőn már megkezdhetjük eddig még nem gyakorolt irányban is működésünket, értem történelmi vagy régészeti tekintetben érdekes vidékre leendő kirándulásoknak rendezését, oly épületeknek és helyeknek, melyek történelmi multunkra vonatkozólag kiváló érdekel birnak, emléktáblákkal leendő ellátásának eszközését, mivel ezek mind egyletünk működési körébe tartoznak, s mivel ily módon alkalom nyiland vármegyénk különböző részében az érdeklődőkkel találkozni s az érdeklődést fejleszteni.

A lefolyt év alatti működésünk eredményéről beszámol hatodik évkönyvünk, de szíves lesz egyletünk tisztelt titkára is előterjesztést tenni, miért magam részéről részletekbe nem bocsátkozom; meg kívánom azonban említeni, hogy egyletünk iránt úgy a bel- valamint külföldi tudományos egyletek részéről is az érdeklődés fokozódott s több ilyen egyesület keresett fel átirataival s lépett velünk kiadványi esereviszonyba.

Hálás köszönetet kell ez alkalommal kinyilatkoztatnom Gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak, azon kegyességeért, hogy az ápolumi ásatások céljára egyletünknek 200 forintot méltóztatót adományozni, mely kegyes adomány Dr. Cserni Béla tisztelt tagtársunknak lehetővé tette, hogy szokott buzgalomával az ásatásokat nagyobb mérvben végezhetette.

Köszönetet kell továbbá kifejeznem a cs. és kir. XII. hadtest parancsnoka Galgóczy Tivadar altábornagy urnak, ki lekötőelőző előékeny módon ígérkezett a katonai kincstár tulajdonát képező területen az ásatásokat engedélyezni s e tekintetben a gyulafehérvári cs. és k. várparancsnokság is állandóan jóakaró támogatásba részesített.

Egyleti alapszabályaink 66-ik szakaszát belügyminiszteri jóváhagyással oda módosítottuk, hogy évi közgyűléseink idejét a tavaszi hónapokra tettük át, ezen határozatban leli következőleg indokát gyűlésünknek jelenben megtartása.

Választmányi gyűléseinkben a választmányi tagok állandóan nagy számban jelentek meg s így egyletünk ügyeit fennakadás nélkül intézhettük. Gyűjteményeink és a pénztár állásáról a megvizsgálásokra kiküldött bizottságok fognak jelentést tenni.

Még azon szomorú, de kegyeletteljes kötelességem van, hogy megemlékezzem azon tagtársakról, kiket a halál a lefolyt egyleti évben sorainkból elragadt.

Őszinte fájdalommal kell első sorban tisztelt és szeretett alelnökünk Hegedüs János Nagy-Enyed ev. ref. főiskolai theologiai tanár elhunytát bejelentenem; mult április 22-én tartott választmányi gyűlésünkben még tevékeny részt vett, másnap jó kedvben érkezett haza, öste még terveztünk együtt egyletünk érdekében s 24-én reggel hirtelen elhalálozásának megdöbbenő hírét hozta a hiob posta.

Hosszu időn terjedő tanári pályáján szerzett érdemeiért s megnyerő szívélyes modoráért tisztelte és szerette mindenki, ki ismerte; egyletünknek őszinte jóakaró és buzgó tagja volt.

Elhunytak továbbá Fuchs Dávid, Preiner József és Tóbiás Sándor rendes tagok.

Még egy olyan férfinak elhalálozásáról kell megemlékeznem, ki egyletünknek nem volt tagja, de iránta mégis a legjobb indulattal viseltetett.

Mult márczius hó 22-én hunyt el Tövisen ottani földbirtokos Balog János, az irodalomnak buzgó pártolója, végrendeletileg egy értékes könyvgyűjteményt hagyományozott egyletünknek, mely rövid idő mulva illetékes uton birtokunkba fog adatni; fejezzük ki mindannyiuk elhunytá felett jegyzőkönyvileg őszinte fájdalomunkat.

Ezek után tisztelettel üdvözölve a megjelent tagtársakat a gyűlést megnyitom.

Apróságok.

Filosofia.

Tapasztalt turista oktatja a kezdőt:

— Őcsém jegyezd meg magadnak, minél nehezebben mászod meg a hegyet, annál könnyebben zuhansz le róla. —

Védekezés.

A menyecske pöröl:

— Már az még sem járja! örökké szájadban a szivar!

A férj mentegetődik.

— Hiszen nem rózsza, hogy a gomblyukamba tizzem.

Trompf.

Az erdészgyakornok udvarol az imádottjának.

— Adjon egy csókot! szól neki bátorodva.

— Hová gondol?! szörnyülködik a leány.

— Nézze csak ott a galambok hogy csokolódnak!

— Hja, nem kell várniok, míg a himet véglegesítik.

Ujdonságok.

Gyulafehérvárt, 1894. június 14.

— **A kormány illetve miniserválság véget ért.** A király ismét *Wekerle Sándort* nevezte ki miniservelnöknek. Különben az új ministerium így alakult meg: Ministerelnök és pénzügyminiserv: Dr. Wekerle Sándor. Honvédelmi és földmívelésügyi miniserv dr. Fehérváry Géza. Igazságügyi miniserv Szilágyi Dezső. Vallás- és közoktatásügyi miniserv Eötvös Loránt báró. Belügyminiserv Hieronimy Károly. Kereskedelemügyi miniserv Lukács Béla. Király személye körüli miniserv gróf Andrássy Gyula. Horvát miniserv Josipovich Imre. — A földmívelési tárcza csak ideiglenesen ruháztatott Fehérváry báróra, mert mihelyt alkalmas ember találattik, a földmívelési tárcza gazdát cserél.

— **Banket.** A tört. régész. társulat tagjai a közgyűlés után társas vacsorára gyűltek össze a „Két hattyú” szállodában. Első pohárköszöntőt Csató elnök püspök úr Exeziájára mint védnökre mondott. Zlamál Á. az elnököt, Kóródy Péter a főispánt, Kovács Gyula polgármester a gyulafehérváriakat, Novák Ferencz az enyediakat üdvözölték. Erre megeredt a szebbnél-szebb toásztok árja, melyből különösen főispán úr, Nemes Sámuel Török Bertalan, dr. Werner Gyula, Makkay Domokos sikerült beszédeit emeljük ki. A társaság éjfélig maradt együtt.

— **Meghívó** A gyulafehérvári rabsegélyző egylet a folyó hó 3-ára hirdetett és a tagoknak kellő számban meg nem jelenése miatt elmaradt közgyűlését, folyó hó 18-án (vasárnap) délután 4 órakor a városbáz nagytermében fogja megtartani, a melyre a t. ez tagokat újabban tisztelettel meghívják: Nemes Sámuel egyleti elnök, Beeskor Antal egyleti titkár.

— **Uj zsidók.** A Tribuna nevű oláh lap a városunkban történt oláh tüntetések alkalmából, városunkból négy uri embert kinevezett zsidónak. — A midőn ezt felemlítjük, csak azt kifogásoljuk, hogy a Tribuna ezikkjét egy szem-tanu aláírással közölte. Ezt az aláírást lehetetlen nem rectifálnunk, a mennyiben az a szem-tanu minden való szintűség szerint „szem-telen tanu”; különben nem juthatott volna hozzá, hogy szellemi termékét egy olyan lap közölje, a melynek intelligenciája miatt, a mint halljuk Trajánus császár elakarja tagadni, hogy valaha Transylvániában járt. — Különben úgy tudjuk, hogy a Tribuna szerkesztőségének és kiadóhivatalának minden tagja egész a betűszedő szerkesztőig gyomorbaft kapott attól a sok *disznóságtól*, a mit közölniök kell. Fogadják részvétünket s azt a tanácsunkat, hogy ha ebből ki akarnak gyó-

gyulni, azt a nyomdafestéket a mit a nyomásra parazolnak, igyák meg. — A szellemességüket pedig állítsák ki Chikágóban, a mártýrok között úgy is könnyen kaphatnak impresszáriót.

— **A mult évi árvíz** károsultak javára rendezett majális rendezői közül, a mint hírlík többen aktióra készűlnek; mintán nem tudják, mi történt az ott beszédet sok pénzzel; hallották ugyan, hogy a 104 frt tiszta jövedelmet, mint hogy célja megszűnt a „Lövész egyletnek” adták; de nem tudják mikor és kik és kiknek a határozata folytán. — Mi azt hisszük, hogy e tárgyban fel lehet világosítani, illetőleg ki lehet elégténi a volt rendezők jogos kívánalmait.

— **A tűzoltók majálisa** folyó hó 10 én tartott meg; mint halljuk elég jól sikerült; de több tűzér altiszt, s egy helybeli illetőségű köztűzér, a ki a Péter Mózes helybeli polgártásunk gyámfia, mint ilyen a családdal meg is lett hiva — panaszt emeltek nálunk, mert a mint előadják be csak beeresztették őket a tűzoltók, sőt a belépti díjat is elvették, de a midőn aztán a publikum közzé akartak vegyűlni, akkor egyszerűen kiutasították őket, a pénzüket pedig elfelejtették vissza adni. — Nem tudjuk, mi igaz belőle; de ha valóság, akkor nagyon csodálkozunk azon, hogy valakivel csak azért fizettetnek belépti díjat, hogy később ne ingyen dobhassák ki. — Aztán meg Istenem, hát ebben a demokratikus áeraban, olyan aristokratikus hajlamuk nőtt, hogy azokat az altiszteket, a kiknek a majálisán reggelig tánczolnak, nem tudják maguk között megtűrni? Nem kell az ilyeneket produkálni; vagy nem kell beereszteni a kit nem akarnak; de ha beeresztették, ne dobjanak ki senkit a saját pénzén. — Tűzoltók, tűzoltók! oltsák el önök a saját lángjaikat!

— **Uj nagy trafik.** Városunk nagy trafikja helyet és személyt változtatott; a menyiben Fingerhut Jakab helyett e hó elsejétől Fuchs Nándor lett a nagy trafikos.

— **Az ujtordai ember igaza.** Az Emke tordai közgyűlése és a Jósika emléktábla ünnepele alkalmával, a mint tudjuk a Jósika családót egyedül Br. Jósika Andor képviselte. Közte és egy ujtordai ember között következő párbeszédet figyelték meg a körülállók:

— *Ujt.* Engedelmet kérek. Br. Jósikához van szerencsém?

— *Br. J.* Én vagyok!

— *Ujt.* Engedelmet kérek, nem vétettem semmit.

— *Br. J.* Ugy van!

— *Ujt.* Ha csupán jót szólok, kapok boesánatot?

— *Br. J.* Megvan!

— *Ujt.* Ha rosszat szólok, verjen pofon a Báró ur.

— *Br. J.* Megkapja!

— *Ujt.* MagyareMBER a Báró ur?

— *Br. J.* Az vagyok!

— *Ujt.* Jó hazafi a Báró ur?

— *Br. J.* Az vagyok!

— *Ujt.* Hát ilyen nagy ünnepele jó volna magyar ruhába öltözni.

— *Br. J.* Igaza van! Rögtön intézkedem, ha még sikerülhet.

S az ujtordai ember nyugodt lélekkel távozott.

— **Mennyibe kerül egy amerikai szenátor?** Erre a pikáns kérdésre következőleg válaszol washingtoni parlament viszonyaival ismerős statisztikus: A vashingtoni képviselőház 356 tagjával több mint harminfél millióba kerül az államnak, a szenátus 88 tagjával 1.050.000 dollárjába, a szenátorok darabja tehát 12.000, a képviselők darabja 7000 dollárba kerül. Hivatalnokok fizetésére a képviselőház 415.000 dollárt, a szenátus 418.000 dollárt ad ki. Tizenkétezer dollárba kerül egy élő szenátor. Ez sok. De a halott szenátort sem adják ingyen. Legelőször is bebalzsamozzák, ennek 100 dollár az ára, aztán koporsóba helyezik, ez 350 frankba kerül; aztán jön nyolcz láda tekefe keztyű és a szenátus alkalmazottainak napidijai, mert a drága hamyakat kikisérlik a temetőbe, Aztán halottas kocsik. Pullman-féle külön kupék, halotti tor, és egyéb extra kiadások. Summa, summarum az amerikai szenátor még halála után is belekerül az államnak legalább is 2500 dollárjába. Volt idő, amikor a holt képviselőket is ilyen borsos expensóttákkal temették, ezt a szép szokást azonban utóbb abbahagyták.

— **Humanus büntetés.** Chinában a halott-rablás a legsúlyosabb büntettek közé tartozik. A legtöbb időkben tapasztalták, hogy Nankig közelében rendszeresen tűzik a halott-rablást. Titkos rendőrök végre elesípték a fosztogatót, a kire aztán kellemes büntetést róttak ki. Igába szorítják a nyakát, aztán az igánál fogva egy ketrecben felakasztják és úgy kell lógnia, míg éhen hal.

— **Apa és fiu.** Egy párisi rendőrtiszt előtt nemrég egy tisztos őszhajú öreg ur jelent meg, aki szomorkodva panaszkolt, hogy fia rossz társaságba keveredve volocipéd lopásokból tengeti életét. A rendőrtisztviselő megköszönte a följelentést és még meg is dicsérte a derék apát, amiért, hogy ilyen jól teljesíti állampolgári kötelességét. A gazfickót a detektívek csakhamar tetten érték és ez cinkeisaival együtt börtönbe kerül. Eleinte mindent tagadott, de mikor megtudta, hogy az apja jelentette fel, következőket vallotta a rendőrtiszt bámulatára: „Apám tanított ki rendszeresen a lopás mesterségére és csak azért veszünk össze, mert nem üzem kívánsága szerint elég nagy stílusban a lopásokat. Azt akarta, hogy bankban lopjak legalább 150,000 frankot. A vén kecske megirigyelte tőlem a maitressemet és mert nem boldogult vele, börtönbe juttatott engem, hogy a leányt könnyebben elcsábíthassa.“ A megindított vizsgálat kiderítette az adatok helyességeit, mire a „vén kecske“ is börtönbe került, hol most apa és fiu, orgazdáikkal együtt várják, hogy mennyire fogja taksálni a bíróság a modern társadalmi apostolok által annyira gyűlölt tulajdonjog eltiprása körül szerzett érdemeiket.

— **A pekingi közlönyből.** A Budapesti Közlöny és a Wiener Zeitung pekingi kollegája, érdekes módon emlékezik meg három „igazgató“ menesztéséről. E ching-tangok közt van Chu-sheu, a Chanshi-fu trónörökösre felügyelő bizottság tagja; ezt elküldték, mert „testileg beteg, szellemileg jelentéktelen“, Chang-jut, a császári istálló igazgatóját elküldték, mert „elhanyagolta hivatalát“, Eching-yü-ani tanügyi tanácsosnak azért kell mennie, mert „komiszember hírében áll“.

Nyílttér*)

Nyers selyem Bastruhákra alkalmas kelméket öltönyönként 9 frt 50 krért és jobb fajtájukat is valamint fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, koczkázott, csikozott, mintázott és damaszolt stb. minőségben (mintegy 240 fajtában és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít; póstabér és vámmentesen a privát megrendelők lakására **Henneberg** (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordultával küldetnek Svájcba ezimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Dr. Mauksch Frigyes
szemész és műorvos
Szászsebesen,

Szegényeknek ingyen rendel.
* E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal el — Szerk.

Hirdetések

Eladó

egy új divatú
salon garnitura

fekete szalon asztallal,
ára 120 frt.

Kérdezősködni a
KIADÓHIVATALBAN.

Jószágok haszonbérbe adása.
A nagyenyedi ev. ref. Bethlen főiskola
Diód-Tövisi (188 hold 705 nsz. öl) évi 1000 frt kikiáltási árral.
Henningfalvi (373 hold 785 nsz. öl) évi 3240 frt kikiáltási árral.
Maros-Décsei (260 hold 599 nsz. öl) évi 2560 frt kikiáltási árral.
Maros-Szentimrei 310 hold 977 nsz. öl) évi 2000 frt kikiáltási árral.
Maros-Szent-Királyi (353 hold 57 nsz. öl) évi 2200 frt kikiáltási árral.
Miriszlői (167 hold 1517 nsz. öl) évi 1200 frt kikiáltási árral.

N.-Enyed-Tinódi (256 hold 1313 nsz. öl) évi 3200 frt kikiáltási árral.
Vingárdi (850 hold területű jószágai) 4200 frt kikiáltási árral **12 évi bérleti idő-körre 1896. márczius hó 1-től 1908. február hó 29-ig** terjedő időre jelen év nyarán haszonbérbe fognak adatni, mire nézve **zárt írásbeli ajánlatok f. évi július hó 15-ig** a főiskola jog- és jószágigazgatóságához nyújtandók be.

Az árverési feltételek ugyanott bármikor megtekinthetők.
A zárt írásbeli ajánlatok mellett ugyanott **szóbeli árverések** is fognak tartatni, és pedig:
A diód-tövisi jószágra nézve f. évi **július 17-én.**
A henningfalvi jószágra nézve f. évi **július 24-én.**
A marosdécsei jószágra nézve f. évi **július 31-én.**
A maros-szentimrei jószágra nézve f. évi **augusztus 7-én.**
A maros-szentkirályi jószágra nézve f. évi **augusztus 14-én.**
A miriszlói jószágra nézve f. évi **augusztus 21-én.**
A nagyenyed-tinódi jószágra nézve f. évi **augusztus 28-án.**
A vingárdi jószágra nézve f. évi **szeptember 4-én.**
A zárt írásbeli ajánlatokban kapcsolatosan **több jószágra is** tételhetik ajánlat, s így a zártajánlatok a szóbeli árverések befejeztével csak f. évi szeptember 4-én d. u. 3 órakor fognak felbontatni.
Bánatpénzül a kikiáltási ár **20%-a** a zártajánlatokhoz csatolandó, a szóbeli árverés előtt leteendő.
Nagy-Enyeden, 1894. május 24-én. 61 3-3.
A Bethlen főiskola jog- és jószágigazgatósága.

Sz. 4000—894 bánya. 63 3-3
Hirdetmény
A gyulafehérvári e. f. kir. törvényszék mint bányabíróság közzé teszi, hogy a m. kir. állam kincstár vég-

rehajtást vezetőnek Mara Sándor hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni ügyében 2321 frt. 46 kr és járul. iránt az árverést elrendelte.

Az árverési feltételek következők:
I
Arverés tárgyát képezi a bkv. IX. kötete 15—22. 43. 45—47. lapjain Mara Sándor tulajdonánul felvett Helena Gottlob, Traugott, Achilles, Mars, Concordia, Columbus, Hannibal Elisabeth, Giezi, Reis és Szerencse véd nevű önálló bányatelkeiből 38/100 rész-jutalék.

II
A I alatti bánya birtok Petrozsény községben a község házánál megtartandó előrverezésére egyetlen határnapul **1894. évi augusztus hó 9-ik napjának d. e. 9 órája** tűzetik ki, azon kijelentéssel, hogy az árverés tárgyát képező bányabirtok ezen árverési határnapon a becsáron alól is a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

III
Az ingatlanok kikiáltási ára 2724 frt. 98 kr. a becsár

IV
Az árverezni óhajtok — végrehajtató kivételével — kötelesek a becsár 10%-át, vagyis 272 frt 50 kr bánatpénzt készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött árverési biztós kezéhez letenni, avagy annak a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről szóló szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

V
Vásárló köteles a vételért készpénzben, két egyenlő részletben és pedig az első részletet az árverés napjától számított 30 nap alatt, a másodikat 60 nap alatt az árverés napjától számított 6 -os kamataival együtt a gyulafehérvári m. kir. adóhivatalhoz befizetni, a bánatpénz a 2-ik részletbe számíttatván be.

Végrehajtató kir. kincstár, csak a követelését meghaladó összeget köteles a sorrendi végzés jogerőre jutásáig befizetni.

VI
Az ingatlanok utáni adókat és más terheket az árverés napjától kezdve vásárló köteles hordozni, úgy az átruházási illetéket is.

VII
Vásárló az árverés jogerőre jutásával az ingatlan birtokába lép, a tulajdonjogot azonban csak a vételár teljes lefizetésével nyeri meg s mely esetben annak bányakönyvi bekebelezése hivatalból fog elrendeltetni.

VIII
A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyik pontjának a kijelölt időben eleget nem tenne,

Kérjen csak
37 4-6

„ZACHERLINT“

Hasonló szer nem létezik, mely a „Zacherlint“ hatásában fölülmulja.
Mindig egy lepecsételt üveg kérendő, melyen a „Zacherl“ jegy rajta van. Minden más csak értéktelen utánzat.
Az üvegek ára: **15, 30, 50** kr., **1** frt. — **2** frt. — A Zacherlin fuvó **30** kr.

Gyfehrvár: Fröhlich Gyula	Báldzsfallva: Salamon Sinberger,	Szászsebes: Joh. Ohnitz,
„ Szentgyörgy M. gyógy.	Marosuvár: Virág Tamás,	„ Joh. J. Gross,
„ Jakabfy Albert,	N.-Enyed: Czimer J. József,	Piski: Ferber János,
„ Nagy József,	„ Winkler János,	„ Gustav Zeidner,
Abrudbánya: Molnár Árpád,	„ Bistritsany Lajos,	Szászváros: Vlad Miklós,
Báldzsfallva: J. Salmen,	Szászsebes: J. Ludwig Binder,	„ W. G. Zobel,
„ Schiszl Károly,	„ Wilh. Schneider,	„ Németh János,
		„ F. Wallepagi,

megzárolt ingatlan a jelzálogos hitelezők bármelyikének, vagy adósnak kérésére, s a vevő veszélyére és költségére egyetlen határidő kitűzése mellett, újabb becsőt nélkül a becsáron alól is újból el fog árvereztetni s a legtöbbet ígérőnek el fog adni, a késedelmes vevő felelős lévén úgy végrehajtató s végrehajtást szenvedőnek, mint a jelzálogos hitelezőknek az általa ígért árért és minden kárért.

IX

A mennyiben a jelzálogos hitelezők bele egyeznek, követeléseik a vételárba betudható s azt vevő a vételár erejéig a bíróság utalványozása szerint átvenni köteles.

X

Felhivatnak mindazok, kik, habár külön értesítést nem is vettek, magokat a nyilvántartásbeli lejegyzés által az eladandó ingatlanokra jelzálogi jogot nyertesnek vélik, hogy azt az eladásig annál bizonyosabban bejelentésük, mivel ellenesetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha a vételár felosztása az ő bírók nélkül fog megtörténni, s ha e miatt, a mennyire a vételár kimerítették, ki fognak zárni.

XI

Végül felhivatnak mindazon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén, vagy ennek közlében laknak, hogy jogaiknak a vételár felosztása alkalmával megóvása végett, ezen bíróság székhelyén megbízottat rendeljenek, s az eladás előtt azoknak nevét és lakását bejelentésük, mivel ellenesetben azok részére, kik ezen bejelentést elmulasztják, az ő veszélyükre és költségükre hivatalból fog képviselő neveztetni, kiknek kezéhez a további kézbesítések eszközöltetni fognak.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabírósnak 1894. év május hó 7. napján tartott üléséből.

Nemes Sámuel,
elnök.

Csegezy Lajos,
jegyző.

Sz. 623—1894 tkvi

69 1—1

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy vizaknai Herepei Károly végrehajtónak vizaknai Preda György és társai végrehajtást szenvedők elleni 100 ft. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a vizaknai kir. járásbírósnak területén lévő Vizakna község határában fekvő vizaknai 2013 sz. tkj. A 1—4 rend 3641 484. 6747 és 4943 hrsz. a 2183 sz. tkj. A 1 rend 1044. 1045 hrsz. és a 2323 sz. tkj. A 1 rend 1023. 1024. helyrajzi sz. alatt felvett ingatlanokra az árverést 356 ft. czennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1894. évi június hó 27-ik napján délutáni 3 órákor Vizaknán a tkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 10 % át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170. § értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán 1894. évi április hó 8-án.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.
Szentmiklósi József
kir. aljársbíró.

Sz. 605—894 tkvi

68 1—1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy az „Albina” hitelintézet végrehajtónak almoti Arkás Simion végrehajtást szenvedő elleni 52 ft. 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a vizaknai kir. járásbírósnak területén lévő Alamor község határában fekvő 263 sz. tkj. A 1—6, 11, 14, 17 rsz. 1703/2. 1717. 3573. 2648/2. 2649/2. 3574/1. 3675/2. 490/1. 2. 491/1. 2. 492/1. 2. helyrajzi szám alatt felvett ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1894. évi július hó 9-ik napján délutáni 3 órákor Alamor község határában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 % át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bányabíróságnak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Vizaknán 1894. évi március hó 16-án.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság

A kivonat hitelűl

Incze Albert kiadó.

Sz. 4000—94 bányá.

64 3—3.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabírósnak ezennel közölni teszi, — hogy a m. kir. állami kinc.

tárnak Mara Sándor hagyatéka ellen, ennek a bk. IX. k. 15. 22. 43. 45. 47. lapjain foglalt bányá birtokára 2321 ft. 46 kr. s járuléka iránti követelése felhajtása czéljából jelen szám alatti elrendelt árverési ügyben ismeretlen tartózkodásu jelzálogos hitelező — Mayer Amália, Szekler Ignátz, Br. Kemény Istvánné, Keru Istvánné, — Piláthy Aladár, Sipos Hermina, Éles Gusztávné, Keru Ignátz örökösei Löv Mór, Bach Dávid, Cecoritska Emanuel, Pollák Leo, Jánosi Rudolf, Ehrmán József, Gergel Tivadar, Keppich Henrich részére és veszélyére ügygondnokul gyulafehérvári ügyvéd Dr. Gál Bélát nevezte ki, s ennél fogva felhívja említett jelzálogos hitelezőket, hogy ügygondnokot érdekeik védelmezése czéljából kellő utasítással lássák el, vagy más képviselőt jelentsenek be, mert ellenesetben — mulasztásuk következményét tulajdonítsák maguknak.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabírósnak 1894. évi május hó 7. napján tartott üléséből.

Nemes Sámuel,
elnök.

Csegezy Lajos,
jegyző.

Hirdetmény.

70 1—1

A gyulafehérvári kir. törvényszéki fogház iparüzlete részéről közhírré tétetik, miszerint elszakadás folytán használhatlanná vált

hajlitott fa és másnemű

S Z É K E K

ületének náddal való bekötését

igen jutányos áron

eszközölteti.

A kir. fogházfelügyelőség.

Gyulafehérvárt, 1894. június hó 12. én.

Róth Frigyes,
kir. fogház-felügyelő.

F. A. SARG'S Sohn & Cie., első és legrégibb Stearinggyertya-gyára Ausztria Magyarországon. Alapított Ad. de Milly által 1837.

Császár és királyi udvari szállítók	M	Bevezetése	L	feltalálása	L	feltalálása	harminez	Y
		a		a		és		
		glycerin-		glycerin-		bevezetése a		
		gyártásnak		szappan		„Kalodont”		
SARG'S	M	Ausztria-Magyarországon	L	stb.-nek	L	nek	okmány	Gyertyák.
		és		F. A. SARG		1887.		
				1858.				
60 4—6								

Milly-, asztali-, templomi-, barock-, renaissance-, conus- és jubatos-gyertyák; Milly-éjjiggyertyák és karácsonyi viaszgyertyák stb. MINDENÜTT KAPHATÓ.

Csakis „SARG's Milly-gyertya” néven kérendők.

MINDENÜTT KAPHATÓ

Füüdőidény-megnyitás

pünkösöd napján,

folyó évi majus hó 13-án.

Lápfüüdők — aczélförások

„BUZIÁS”

GYÓGYFÜÜDŐ

hasonló a Spaa, Pyrmont, Schwalbach és Pyrawarthei aczélförásokkal kitünő meleg és hideg vasaczélfüüdővel, moor és ásványfüüdőkkel, tükörfüüdővel és uszodával. Hidegvizgyógyintézet és Massage.

IVÓ-KURA

kitünő eredménnyel vérszegénység, idült gyomor- és bélhurut, homok-, kö- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendetlenségeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakor, csúsz, köszvény és fejfájásoknál stb.

Füüdőidény Majus—Október. — Buziás gyógyfüüdő vasuti állomás Temesvár vagy Lugos. — Társas-kocsik az állomásnál. — Ismertetések kívánatra ingyen.

58 4—6 Füüdőigazgatóság Buziáson.

„Végé inkább a nagy kovácsnál”
mondja egy régi példabeszéd.

Ez jogosan tüzletre vonatkozhatik, mert csakis oly nagy vállalat mint az enyém, nyújtja a vevőknek óriási előnyöket, melyek a készpénzbeli és nagymennyiségű vásárlások folytán keletkeznek.

Gyönyörű minták magánnevők számára ingyen. Bőrtartalmú mintakönyvek a mielőddig nem léteztek szabóknak bérmentlenül.

Öltönyökre való szöveteik

Pervien és Dosking a magas clerus számára, szabályszerű szöveteik és kir. hivatalnokok, veteránok, tüzölők, tornászok, szolga egyenruhák; posztók teke és játék asztalra, mosó szöveteik, Vizmentes Loden-ok vadászok számára, utazó plaid 4—14 frtig.

Olesó, tiszta gyapjú valódi posztók és nem potom áru rongy, mely a szabóbért sem érdemi megajánl

Johann Stikarofsky

Brünn (Ausztria Manchester)

Legnagyobb gyári poszó rak ár 1/2 millió frt. értékben.

Küldemények csak utánvétellel mellett.

Levelező: német, cseh, magyar, lengyel, olasz francia és angol nyelven.

LE GRIFFON
Valódi Francia papí

a legjobb
A LECKERESETTEBB
szivarka papír

az egészségnek leghasznosabb

Nyom. Papp Györgynél a püsp. lyc. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.